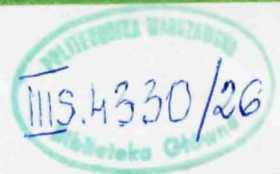

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

14 2

IGNACY RADZISZEWSKI
(1869—1944)

Ignacy Radziszewski urodził się 19 I 1869 r. we wsi Nowosolna pod Łodzią. Naukę rozpoczął w gimnazjum w Płocku, zaś świadectwo dojrzałości uzyskał w 1889 r. w Radomiu. Przez rok studiował na Wydziale Fizyczno-Matematycznym Uniwersytetu Warszawskiego, potem przeniósł się do petersburskiego Instytutu Technologicznego, gdzie w 1897 r. otrzymał dyplom inżyniera technologa. W tymże roku rozpoczął pracę przy budowie wodociągów w Lublinie jako pomocnik głównego inżyniera. Do końca 1899 r. nadzorował budowę hali maszyn i wykonanie wszystkich urządzeń mechanicznych. Od maja 1901 r. do stycznia 1912 r. pracował w fabryce budowy maszyn i urządzeń sanitarnych Drzewieckiego i Jeziorańskiego w Warszawie, najpierw jako inżynier, potem jako kierownik oddziału wodociągowo-kanalizacyjnego i prokurent. W 1912 r. otworzył własne biuro porad i projektów w zakresie urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych.

Jednocześnie z pracą zawodową prowadził działalność pedagogiczną. Od 1906 r. wykładał hydraulikę, budowę maszyn wodnych, mechanikę teoretyczną i statykę wykreślną w Szkole Mechaniczno-Technicznej H. Wawelberga i S. Rotwanda, a w latach 1916—1919 był nawet dyrektorem tej szkoły. Od 1907 r. wykładał także na kursach organizowanych przez Wydział Techniczny Towarzystwa Kursów Naukowych (TKN). W 1914 r. został sekretarzem Komisji Politechnicznej, powołanej przez TKN dla opracowania projektu polskiej uczelni technicznej w Warszawie. Brał udział w opracowywaniu programu i nadaniu ram organizacyjnych Politechnice Warszawskiej, a kiedy w 1915 r. uczelnia ta została otwarta, był jednym z pierwszych jej wykładowców.

Na wniosek Komisji Stabilizacyjnej, ustalającej pierwszy skład profesorów Politechniki Warszawskiej, został mianowany z dniem 1 IV 1919 r. profesorem zwyczajnym wodociągów i kanalizacji. W związku z tym objął kierownictwo Katedry Wodociągów i Kanalizacji na Wydziale Inżynierii Wodnej (od 1933 r. na Wydziale Inżynierii) i sprawował je do 31 VIII 1939 r., tj. do ukończenia 70 lat życia i przejścia na emeryturę. Prowadził zajęcia ze statyki wykreślniej, wodociągów i kanalizacji oraz z hydrauliki dla wydziałów: Inżynierii Budowlanej (później Lądowej), Inżynierii Wodnej, Architektury, Elektrotechnicznego (później Elektrycznego) i Mechanicznego. Działalność pedagogiczną ograniczył w zasadzie do Politechniki Warszawskiej i tylko sporadycznie prowadził wykłady z wodociągów i kanalizacji w Oficerskiej Szkole Inżynierii czy w Wyższej Szkole Inżynierii Wojskowej.

Prof. I. Radziszewski sprawował najwyższe funkcje w Politechnice Warszawskiej: w latach akad.

1919/20—1920/21 był rektorem, w latach akad. 1921/22—1922/23 prorektorem, a w roku akad. 1918/19 i w latach 1924—1932 delegatem Wydziału Inżynierii Wodnej do Senatu uczelni. Funkcję rektora sprawował w trudnym okresie. Dzięki opracowaniu statutu PW i ustaleniu przepisów wewnętrznych udało mu się opanować chaos i unormować pracę uczelni. Apelowal do władz i społeczeństwa o pomoc materialną dla studentów zwolnionych z wojska; w 1921 r. stanął na czele Komitetu Rektorów, który zarządzał środkami pomocy. Jako rektor był troskliwym opiekunem Towarzystwa Bratniej Pomocy Studentów PW. Z jego inicjatywy powstało profesorskie Koło Opiekuńcze Komisji Wydawniczej tego Towarzystwa, mające pomagać komisji w zaopatrywaniu studentów w niezbędne podręczniki i skrypty.

Doceniając potrzebę stworzenia studentom warsztatu pracy, opracowywał i publikował swoje wykłady, skrypty i zbiory zadań, które przez długie lata były jedynymi podręcznikami z dziedziny wodociągów i kanalizacji, statyki wykreślniej i hydrauliki. Na uwagę zasługują zwłaszcza „Wykład hydrauliki” (1927), „Pompy” (1933) oraz „Zbiór zadań z hydrauliki” (1934). Był doskonałym wykładowcą i bardzo wymagającym nauczycielem. Wykształcił wielu specjalistów z dziedziny wodociągów i kanalizacji, którzy stworzyli podstawy rozwoju tej dyscypliny naukowej w Polsce.

Prof. I. Radziszewski był zawsze związany z praktyką inżynierską. Już od 1913 r., kiedy to został członkiem Koła Inżynierów-Doradców i Inżynierów-Rzeczoznawców przy Stowarzyszeniu Techników, prowadził działalność doradczą i opiniotwórczą w dziedzinie budownictwa obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych, publikował poradniki dla inżynierów. Sam był autorem wielu ciekawych projektów, m. in. regulacji rzeki Radomki oraz sieci wodociągowo-kanalizacyjnej dla Piotrkowa Trybunalskiego i Zakopanego.

Aktywną działalność prowadził też prof. I. Radziszewski w różnych organizacjach technicznych, m. in. był członkiem i przez pewien czas przewodniczącym Rady Stowarzyszenia Techników i wiceprezesem Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, a także rzeczoznawcą i doradcą m. in. w Zarządzie Wodociągów i Kanalizacji m. st. Warszawy, Polskim Towarzystwie Higienicznym i Polskim Komitecie Techniki Sanitarnej i Higieny Miast. O jego życiu w okresie okupacji hitlerowskiej brak jest bliższych danych. Prof. I. Radziszewski zmarł 5 VII 1944 r. w Warszawie i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim (kwatery 143-IV-30). Był odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą orderu Polonia Restituta (1923).

252-5-84-D

Oprac. Aurelia Jermakowicz